

BARCS és VIDÉKE

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Megjelenik hetenkint egyszer:
vasárnap.

Felolós szerkesztő és kiadó
Skríbanek Géza.

Egész évre 4 frt, félévre 2 frt, negyedévre 1 lit
Nyíltér sora 20 kr.
Hirdetések nagyság szerint.

Vidéki központok.

Franciaország közéletének egy sajátos, de nagy kihatású jelensége található meg nálunk Magyarországon. A mi a francziának Páris, ugyanaz nekünk Budapest, de nem az, a mi Olaszországnak Róma, Ausztriának Bécs és Németországnak Berlin. Róma, Bécs és Berlin mellett hatalmas góczpontok vannak az ország különböző részein, másodrendű fővárosok, szellemi, kereskedelmi, ipari és politikai központjai az ország egyes vidékeinek. E vidéki góczpontokban a vidék nagyságával és forgalmával arányban csak úgy lüktet az élet, mint az ország fővárosaiban. S belőlük meríti a provinez is mindazt a fölhasználható kidolgozott erőt, melynek nyers anyagát maga szolgáltatja. Nagy hasznára válik ez a lakósnak minden tekintetben, mert így közvetlen érintkezésben van mindazzal, a mi szükséglet csak a városból szerezhető és mert így gazdag, hatalmas vidéki központokat létesít.

Egészen másképpen van Franciaországban. Páris felszívja a vidék összes nyers erejét s így

a vidék csakis Párisban szerezheti meg azt, a mit Német- vagy Olaszországban a vidék góczpontjaiban is megszerezhet. Franciaországban az anyagi és szellemi életnek egyaránt kizárólagos központja, a mely miatt a vidék városai nagyot alkotni, boldogulni tudnak — Páris.

Igy van az Magyarországon is. A vidék termelésének egyedüli raktára, összes forgalmunk levezető csatornája, társadalmi és szellemi életünk vetélytárs nélkül állóintézője Budapest. Nem nagy pesszimizmus kell hozzá hogy azt állítsuk, hogy Budapest a fejlődő, virágzó Magyarország, mert a vidéken alig észlelünk valamit a virágzásból. A fővárosban düzzad minden erő, mely munkát produkál, de a vidéki városok vérszegények, tespedők, lankadtak. Az ország nyers erejét csakis Budapesten dolgozzák fel s a vidéki városok a legjobb esetben közvetítői annak a forgalomnak, melylyel a falvak Budapestet és Budapest a falvakat táplálja.

Nagyon siralmas szerep ez.

Ez a főoka annak, hogy szegények a vidéki városok, a megyék székhelyei. Folyton panaszo-

kodnak folyton szegényednek és ügygyel bajjal tudnak csak megfelelni a közigazgatás követelményeinek, melyeket a törvény rájuk ró. Folyton emelik a községi adókat, mert a kiadások emelkedőben vannak, de sem az adófizetők, nem szaporodnak sem az adóalapok nem növekednek. Keserves gond a vidéki városnak az iskola, a kórház a szegények és minden kulturális és nem kulturális kiadás, mely anyagi megtérítés nélkül való.

Ritka volt eddig is, de most mindinkább ritkábbá válik, hogy gyárak, vállalkozások alakuljanak a vidéken. A tőke csakis a főváros felé gravitál. Vasutaink mostohán bánnak a városokkal, góczpontjuk Budapest és alig van az országban egy-két jelentősebb vasuti központ. Még az iskolák dolgában áll a legjobban a vidék, de ezek természetesen csak új befektetéseket igényelnek, anélkül, hogy jövedelmeznének.

Nem így volt ez azelőtt, mikor Budapest kisebb és jelentéktelenebb volt ugyan, de gazdag öntudatos polgárság által lakott városok voltak a vidéken, nagy területek igazi központjai. De mi-

T Á R C Z A.

Ráborult a . . .

*Ráborult a hant a sirra,
Örökre eltemette,
Két a szívem úgy szeretett
Lánggal égőn, epedve.*

*Hej, de sokan megsiratták
Azt a kislányt, de hiszem,
Hogy nálamnál fájóbb könyvet
Nem sirt érte senkisé.*

*Ő volt az én egyedüli
Boldogságom csillagom.
Azt a szép lányt, azt a hü lányt
Míg csak élek, siratom.*

Fenyőssy Zoltán.

Az apa.

Sápadt, vézna nő bandukolt a hepehupás pusztai uton. Dideregve huzta össze mellén a vékony kendőt. Karján valami

csomagot visz, de úgy be van burkolva egy nagy kendőbe, hogy nem lehet kivenni, hogy mi van benne. Az utról néha-néha le-letéved s ilyenkor nagyot botlik a réti vakondtúrásokban. Szemei meredve néznek a vastag ködbe, alig lehet látni két-három lépésre. Néha-néha sóhajt, megáll pihenni, azután újra utnak indul.

Vajon hová megy ?

A pusztai csárda ivó-szobájának mécese szomoruan pislog ki a kis ablakon. Erőtelen sugaraival hiába igyekezik áthatolni a vastag ködön.

Az alacsony szobában a hosszú asztalnak kandalló felőli végénél az öreg csárdás kuporog magában. Lábainál egy hosszuszőrű komondor csóválja a farkát s pislog fel szótlan gazdájára. Hébe-korba végig huzza karmait a kemény kordován eszímákon, odadörzsöli bozontos fejét a csárdás térdéhez, de ez csak nem néz rá. Hej, dehogyan gondol ő most a jelenre messze, a messze múltban járnak gondola-

ta. . . Milyen hangos volt akkoriban ez a csendes, üres csárda milyen más kedve volt akkoriban neki! Még a hatodik hátról is idejártak a legények, egy-egy itóka borra, ha megszomjaztak. Pedig ugyancsak gyakran szomjaztak ám.

Nagyon rossz bor termett akkoriban a rossz időjárás miatt, de hát, uramfia, sokat el képes felejtetni egy olyan tüzet szürő fekete szempár, mint amilyen a kis csárdás Böske csalógtatta a vendégeket. No az ő kezéből nemesak karczost, de még az ecetet is bátran nektár gyanánt lehet meginni.

Uri vendége is volt akkoriban a csárdának. A felsőszéli uraság, Egresy Pistta mindennapos volt a banda cigányával. Hát mi tagadás—ő sem a borért járt ide, de ez nem volt baj, mert úgy szórta a pénzt, hogy a csárdásnak elég volt markolásni. Az ő bolond feje csak a pénzt látta, azt pedig nem vette észre, hogy a lány meg a . . . no de csak sorjába.

Bizony csak sorjában, mert elég gondot ad egymás után, szép lassan átgon-

óta Budapest esodás arányokban fejlődni kezdett, gazdaság és jelentőség dolgában szemlátomást hanyatlanak a vidéki városok. Nemcsak anyagilag, erkölcsileg is. Ugy a politika, mint a társadalmi élet és a cultura dolgában nem ők a vezérei a környéknek a vezérszerepet elvesztették, egyedül a főváros vezet.

Nemcsak a vidéki városok nagy kára ez, hanem a vidéki, sőt még a fővárosé is, ahol már minden irányban nyomásztóan nagy a tulprodikezió.

Az ország intézőinek nem lehet jobb és hasznosabb politikája, mint az, hogy visszaadják a vidéki városoknak azt, amit önhibájukon kívül elvesztettek: a vidéki központok jellegét, gazdaságát és erejét.

Zrinyi ünnepély Szigetvárott.

Mult szerdán este 8 órakor taracklövésök jelezték a hazafias ünnepély kezdetét. A kivilágított és megkoszorozott orosz-lán-szobor köré gyülekezett nagy sokaságot a tüzoltók sorfala választotta el, kik színes lámpákkal, lampionokkal kezükben szép keretűl szolgáltak az esti képnak. Az ünnepély nyitányul a tüzoltók derék zenekara adta elő a Hymnust, dicsérettel méltó szabadsággal.

Erre Izsák Aladár (egyetemi polgár) mondott egy hazafias szép beszédet: tüzzel lelkesedéssel. Méltatta a vár védelmében elesett honfiak hősiességét; buzdította e példával s a történelem kincstárából kiemelt több ragyogó példányképpel a most élő honfiakat és honleányokat is a hazaszeretetre. Beszélt lelkesen, ifjúi hévvel s nagy hatással. Megérdemelte a lelkes éljenzést és tapsokat. A beszéd után a cigány zenekar adta elő egyik nemzeti énekünket s ráadásul (a mi el is maradhatott volna) egy népdalt. Berekesztette az ünnepélyt a tüzoltók zenekara, a Szózatnak hatásos előadásával. Erre a tüzoltóság szép rendben, a közönség lelkesedett hangulatban eltávozott a hely-

dolni azokat, amik ezután következnek. Pedig nem sok az egész. Csupán annyi, hogy a bogárszemű Böske elkezdett cifrábnál cifrább ruhákban jární s midőn az öreg csapláros egy este kérdőre vonta, hogy hol veszi rá a pénzt, a leány sirva fakadt, s másnap eltűnt az apai házból. Ettől a naptól kezdve Egresy Pista se jött a csárdába, no meg lassankint a többi vendégek is elmaradoztak, mert hát a csárda félreesett a járt uttól, az meg, akiért a csárdába jártak — már tudja Isten merre jár. . . .

Könyesepp lopódzott az öreg csárdának szemébe de hamar szétdőzsölte a hivatlan vendéget, s haragosan kiáltott fel:

— Csak azért sem, nem érdemel az egy szívből feltörő könyeseppet!

Mintha a borból akart volna erőt meríteni az elérzékenyülés ellen, hirtelen ajkához emelte a poharat. A kutya felugrott és ugatva az ajtóhoz szaladt. Kint nyöszörgés, majd pár rekedt köhécselés

szinéről. Ünnepély után táncestélyre gyülekezett a helybeli és vidéki intelligencia a szépen kivilágított egyleti kert-helyiségbe. A fiatalság sokáig jól mulatott. Vidékről kevesen jelentek meg; a helybelyiek társas életén, meg bizonyos bágyadtság volt tapasztalható. Kár! . . . kár! . . .

Vidéki.

Hirek

— **Kunok—vidékünkön.** Az Alföldről átköltözik most ötven kun család a Dunántulra, a hol a megyénkben törzsköcs magyarság között telepednek meg. Ötven kun-szent-mártoni gazda ugyanis megvette Hornig Károly veszprémi püspök görgetegi birtokát 178.000 forintért. Most még a király jóváhagyására van szükség, hogy a kunok szétoszthassák maguk között az egyházi uradalmat. A vidékünk beliek nem nézik jó szemmel az Alföld jövevényeit s a birtokvásárlás első hírére a nagyatádi és görgetegi gazdák is ajánlatot nyújtottak be a püspökhöz, a ki azonban ragaszkodott a kun-szent-mártoniakkal kötött szerződéshez. A birtokvásárló gazdák a szerződés legfelsőbb megerősítése után 78.000 forintot fizetnek, a hátralékos százezer forintot pedig a püspök hitelezi nekik három százalék kamatra.

— **Halálozás.** Őszinte részvétellel vettük a következő gyászjelentést: Özv. Stern Józsefné szül. Mautner Zsófiámélyenszomorodott szívvel jelenti, úgy saját mint gyermekei nevében, a legjobb férj, apa, nagypapa és após Stern József urnak élete 79-ik és boldog házasságának 38-ik évében e hó 6-án hosszú szenvedés után történt gyászszos elhunytát. A boldogult hült tetemei e hó 8-án d. u. 2 és fél órakor fognak a baresi izr. sirkertben örök nyugalomra tétetni. Áldás legyen porai felett! Markus Simonné szül. Stern Helen, Stern Béni, Stern László, Stern Janka, Stern Leopoldin gyermekei. Markus Simon vő. Stern Lászlóné szül. Horn Julia menyje. Markus Anna, Markus Leo, Markus Emil unokái.

— **Hivatásának áldozata.** Vizvárról írja tudósítónk a következő szomorú

hangzott. A csárdás letette a poharat, bámulva nézett az ajtó felé, amely lassan felnyílt s egy sápadt női fej kandikált be rajta. A kutya vihogva ugrált, majd farkcsóválva gazdájához futott s ismét vissza a jövevényhez.

— Apám! — hallatszott a jövevény ajkán a félénk szó. — Megjöttem, bocsáss meg!

— Nekem nincs lányom, nincs gyermekem, ki innen, ide becsstelen személy be ne tegye lábát! . . .

A sápadt nő megrettenve hátrált, míg ajkai szakadottan rebegték:

— . . . Csak mig felmelegedtem, addig ereszs be, csak egy falat kenyeret adj, aztán. . . .

— Egy percze sem, el innen, nekem nincs gyermekem!

Aztán az ajtóhoz ugrott, s úgy becsapta, hogy zörgött beléje az egész ház. Belül aztán ráfordította a zárat, s visszaült helyére a kandalló mellé. Kint pár perczig zokogás volt hallható, lassankint ez

esetet: Nagy Ferencz vizvári hegypásztornak, — ki egyszersmind erdő ör is — a gazdák többször szemére hányták, hogy a szőlőhegyben nem eléggé ügyel fel a gyümölcsre s minden nap lopják. Nagy Ferenczet bántotta a vád, s föltette magában, hogy kézre keríti a gyümölestolvajokat. E hó 7-én, esütörtökön délután a mint örködik a szőlőben, észre vesz 2 baratin pusztai cselédembert, kiknek tarisznyája tele volt már lopott barackkal. A tolvajok meglátva a hegypásztort, futásnak eredtek, de közülök egyiket sikerült a pásztornak elfogni, kitől aztán zálogot követelt. A tolvaj vonakodott zálogot adni s a szóváltásból birokra került a dolog s a dulakodás közben egymást földhöz vagdalták. Látva az elfogott tolvaj, hogy nem bir a hegypásztórral, segítségül kiáltott társának, ki csakugyan visszajött, s baltafososával több ütést mért Nagy Ferencz fejére, melyek közül 3 oly nagy erőművel volt alkalmazva, hogy a fején lévő lágy részek át lettek szaggatva. Ezalatt az elfogott tolvaj is kést rántott elő s vele több szurást ejtett a csöszön s aztán elmenekültek. A csöszt vérbenfagyva találták a szőlőben, mely után rögtön Babócsára küldtek orvosért s Skribanek Adolf körorvos vette gyógykezelés alá a súlyosan sérültet, kinek mély sebeit bevarrta. A sebesült most élet, halál között fekszik. A tetteseket a vizvári csendőrségnek sikerült a pusztán csakhamar elfogni s már átadták őket az illetékes hatóságnak.

— **Lélek jelenés.** Az e hó 3-án tartott vizvári bucsu alkalmával a brunóczy esethez hasonló eset történt egy előkelő vizvári család házában, Lengyel Géza kántor-főtanítónál, melyet szavahihető egyénektől hallottunk elbeszélni. Az ott jelenvoltak ugyanis következőkép beszéltek el az esetet: Ebéd alkalmával a szekrénytetejéről egy kávéscésze aljával együtt, a jelenvoltak szemeláttára a szoba közepére repült s ott darabokra törött. Majd a másik szobában a vendégek részére elkészített gyümölcs, tálezával együtt ugyancsak minden észrevehető ok nélkül szinte a szekrénytetejéről lezuhant s a gyümölcs a szobában széjjel gurult. Azután pedig láthatatlan kezek a vendégek közé kívül-

is elesöndesült, csak a szél süvöltése hangzott be a szobába. A csárdásgazda fejét kezére hajtva, lehunyta két szemét, aludni látszott, pedig csak felejtetni akart. De lecsukott szemei daczára folyton előtte lebegett az a sápadt, sovány arc, fülében egyre csengett az a pár szó: „Csak mig felmelegedek. . . csak egy falat kenyeret.“ Hiába akart másra gondolni, hiába rázta meg haragos fejét, az a csökönyös agyvelő csak azzal a gyűlöletes gondolattal foglalkozott.

Egyszer csak felkelt, eltámolygott lassan az ajtóig, elfordította a zárat és kilépett. A szél besüvitett a nyitott ajton, a hideg levegő megcsapta izzó homlokát. Kutatva nézett körül, de sehol senki, semmi. Már be akarta tenni az ajtót, midőn a komondor valami feketéllő tárgyat vonszolt feléje. Odament, telemelt, s belépett vele az ivóba. Egy csomag volt, egy nagy kendőbe takarva. Vajon kihagyhatta itt, mi lehet benne? . . . Kezei gépiesen bontották ki a csomagot, de a munka las-

ről krummylikat hajigáltak a szobába. Különös, hogy ezek a csudálatos Brunózi dolgok mostanában oly sűrűen ismétlődnek, melyek okát, titkát eddig sem egy az egyházi, sem a törvényes vizsgálatok föl nem derítették. S míg a titok igaz oka földelítve nincs, megérdemli az érdekes eset, hogy addig is komolyan foglalkozunk vele.

— **Dreyfuss — szabad. Lapunk zártakor vettük egy privát, Budapestről érkezett sürgöny útján a rövidszavu táviratot, hogy Dreyfusst fölmentették. A hír igen nagy hatást kellett a telepi közönség körében, hova a sürgöny egy ismert nagykereskedő nevére érkezett, a szombat délutáni órákban. A hirt mindenesetre fenntartással közöljük.**

— **Verseny kirándulás.** A Pécs-Baranyai Sport-Egyesület 1899 évi szeptember hó 17-én Pécsről—Villányra (43 klm.) Kerékpáros verseny-kirándulást rendez, melyre meghívja a sport-egyesületeket és sportbarátokat. A kirándulás sorrendje s feltételei: A versenyésben, illetőleg kirándulásban a pécsi sportegyletek összes tagjai részt vehetnek. Összejövetel 1899. szeptember 17-én d. u. fél 1 órakor az egyleti helyiségben (Magyar Király szálloda.) Indítás pontban 1 órakor a siklósi vámtól. 8 díj: az első háromnak ezüstérem, a többi ötnek diszitett bronz érem. Tét s nevezés nincsen. Időtartam 2 óra 30 perc, ezentul beérkezők díjat nem kapnak. Villányban ünnepélyes fogadtatás, este társasvacsera, díjkiosztás s táncestély. Vendégeket szívesen lát fönt említett sportegyesület. Rossz idő esetén a kirándulás 2 hét múlva tartatik meg. Reméljük, hogy a Baresi Kerékpár Egyesület tagjai közül többen vesznek részt a pécsiek versenykirándulásán.

— **„Kora ősszel száll a fecske messzire.”** A tavaszt hirdető édes csicseregő szárnyasok, a fecskék itt hagyták már a hervadó tájat, itt kicsi fészkeket, elszálltak messze, messze tengereken túl egy szebb hazába, hol örök tavasz honol. Kisasszony nap a határdejük az eltávozásra, a ki megfigyelte, láthatta a légben

san ment, mert ujjai reszkedtek. Végre mégis sikerült. Szétgöngyölte a kendőt s ime egy csöndesen alvó csecsemő feje bukkant ki belőle. Oly édesen szunnyadt szegényke, mint édes anyja kebelén. A csárdás gazda mereven nézte a gyermeket. Az pedig megmozdult, felnyitotta apró szeméit. Olyan szép bogárfekete szemek voltak. Majd két kis kacsó került elő a pólyából, amikkel a kis jövevény hadonázni kezdett, miközben apró kis szájjával olyan gagyogást vitt véghez, hogy az egész szobát betöltötte vele.

Karjaiba kapta az öreg ember a csecsemőt, csókjaival árasztotta el. Azután tejet keresett elő, megetette, majd szép csöndesen elringatta.

... Csárdás Böskét másnap reggel a csárdától két kilométernyire megfagyva találták.

Kincses Béla.

ide-oda röpködő fecske sereget, kik mint-ha nehezen váltak volna meg az édes megszokott tájtól, s a kis fészkeket rejtő szalmafedeles házikóktól. Mintha sokáig mondogatták volna ott fenn a légben: Isten hozzád! Isten hozzád a viszontlátásig. — A viszontlátásig;... hej, hány ember tér addig ujjazába, a hol már többé nem fáj semmi! Csak szálljatok, szálljatok édes kis madarak, ne lássátok a gyászt, a hervadást; mi pedig, a röghöz kötött emberek sóhajtva mondjuk utánatok: „Fecskemadár, de sebes a szárnyad, könnyű neked szebb hazába szállnod...!”

— **A nagyatádi huslimitáció.** A Mészárosok és Hentesek Lapja írja: Megirtuk annak idején, hogy Nagy-Atádon 40 krra van a hus limitálva és annyiért kénytelenek az ottani mészárosok a hus legjavát is mérni. A somogy megyei mészáros- és hentes-ipartársulat kértére és közbenjárása folytán most a nagy-atádi szolgabíróóság jelenlétében próbavágást tart, melynek az lett eredménye, hogy 100 marhánál, bőr és faggyu hozzászámításával 21 frt 60 krnyi hiány mutatkozott. Most már reméljük, hogy a szolgabíró saját tapasztalatai révén is, intézkedni fog a limitáció megszüntetése iránt.

— **Egyházi vizsgálatok Brunózon.** Pöstyén fürdőből többen kirándultak e hó 5-én a közelfekvő Brunócra, a Mednyánszky bárók kísértetjárta kastélyába s ott nagy meglepetésükre egy egyházi vizsgáló bizottságot találtak, melynek Bernkopf Alfonz, a pöbedini plébános volt az elnöke, tagjai pedig Sándorfi Ede segédlelkész és Syllaba Antal pöbedini körjegyző. A vizsgáló bizottságot, úgy látszik, az egyházi hatóságok küldték ki, és pedig sürgősen, hogy a vágújhelyi főszolgabíró által mára elrendelt vizsgálatot megelőzhessék. Mindent apróra megvizsgáltak a kertészlakban és mindenféle lehetőséget számbavettek. A kihallgatásoknál igen elővigyázatos volt a plébános; mintegy 12 embert hallgatott ki s vallomásaikról jegyzőkönyvet vett fel, melyet aláíratott velük. A kihallgatásnál természetesen mindig csak egy tanu volt jelen s ezektől a plébános igen ügyes kereszkérdések által igyekezett megtudni a tiszta valóságot. A Langhammer Vincze főszolgabíró által tartandó vizsgálatról az a hír, hogy a belügyminiszterium rendelte el.

— **Grófi iparosok** A mai czim- és rangkóros világban, a mikor még a legszegényebb ember is urnak szeretné nevelni a fiát, igazán például állítjuk oda a grófi családból származó két Dessewff-testvért. Az egyik, Pál, az amerikai Ke-esportban vasgyári művezető, a másik, Tivadar pedig mulakatos a budapesti állami gépgyárban. Elle Gábor, a gróf Károlyi-család történettudós pénztárnoka most meg akarja írni a Dessewff-család történetét.

— **A ki mégse mutogatja magát.** Budapesten mostanában egy óriás növésű: 2 méter és 50 cmtr hosszú ember mutogatja magát jó pénzért, mint unikumot. Lapunk egyik jó barátja beszéli el, hogy neki könnyebb szerrel volt alkalma látni a napokban ily óris növésű, még jó formán gyermeket, kivel Somogy—Szob felé együtt utazott a vonaton. Az illető Lukcevicz nevű serajevói utmester fia, ki

még csak 16 éves és már 2 méter és 20 cmtr. magas. Lapunk barátja beszédbe ereszkedett a fiatal óriás bosnyákkal, ki-elmondta a többek közt, hogy mészáros mestersége van s helyét kénytelen gyakran változtatni, mivel kifogásolják étvágyát, a miért egyszerre 3—4 kiló húst is elfogyaszt óriás teste táplálására. Elmondja továbbá, hogy öcsese, ki csak 11 éves már neki szájjáig ér. Lapunk barátja aztán kérde tőle, hogy vajon szülei is oly nagy növésűek-e? A fiatal óriás azt válaszolja, hogy atyja csak közönséges nagyságu ember, de anyja még nálánál is magasabb s roppant erővel bír, úgy, hogy gyakran a kertjükből egy-egy betévedt tehenet úgy dob át a kerítésen.

— **Vesztett kutyák Kaposvárott** Kaposvárott több vestett kutya kőborog az utcákon és tartja félelemben a lakosságot. Egyet már elfogtak és agyonbunkóztak. A megmárt embereket a fővárosba vitték gyógykezelés végett.

— **Kilenczesek napja.** A szombati, szeptember 9-iki nap, ugyancsak a kilenczes száraok napja volt. Ezt mutatták erősen a postai bélyegzők lenyomatai is a nap, hónap és évszámok után.

— **Kertészeti kiállítás.** A „Országos magyar kertészeti egyesület” mult évre hirdetett gyümölcs-, virág- és konyhakertészeti kiállítását Erzsébet királyné halála miatt elhalasztotta. A kiállítást most októberben tartják meg és annak czéljára az egyesület már meg is kapta a városligeti iparcarnokban levő helyiségeket, hol jelenleg a m. kir. kereskedelmi muzeum van. A kiállításon nagyobb sikert aratott kiállítók jutalmazására a fővárosi tanács 15 darab 10 koronás aranyat bocsájtott az egyesület rendelkezésére, melyet a konyhakertészeti rész kiállításának fognak odaitélni.

— **A gőzkazánfűtők tanfolyama** a budapesti m. kir. állami felsőipariskolában október hó 1-ső napján nyílik meg s november hó közepéig tart. Ezen a tanfolyamon a gőzmozdony (locomobil) kazánok és a stabil kazánok szerkezete és kezelése fog taníttatni. Tanulókul felvétetnek a 18 életévüket betöltött, olvasni tudó önálló, lakatosok, kovácsok s ezek segédei, a fémek feldolgozásával foglalkozó gyárak munkásai, továbbá olyan napszámosok, kik már kazánok mellett foglalkoztak. A jelentkezők erkölcsibizonyítványt tartoznak előmutatni s a munkások, —ha munkában vannak, a munkaadóktól kiállított munkabizonyítványt s ha nem állanak munkában, munkakönyvüket tartoznak benyújtani. A tandíj 5 frt, a melyet a beiratkozás alkalmával kell lefizetni. A beiratások szeptember hó 15-től 21-ig tartanak az intézetben (VIII. Nép-u. 8.) vidékiek a tandíj beküldése mellett levélben is beiratkozhatnak.

A helyhez kötött (stabil) gőzgépek kezelőinek tanfolyama a budapesti m. kir. állami felső ipariskolában október 1-én nyílik meg deczember hó végéig tart. E tanfolyamon a stabil gőzgépszerkezete és kezelése fog taníttatni. Tanulókul fölvétetnek azon önálló lakatosok, kovácsok és a különböző gépgyárak azon munkásai, a kik már a kazánfűtők és locomobil kezelők tanfolyamát jó sikerrel elvégezték. A jelentkezők erkölcsi bizonyítványt és előző

tanfolyamokról szóló bizonyítványukat tartoznak előmutatni. A tandíj 8. frt, a melyet a beiratás alkalmával kell lefizetni. A beiratások szeptember 26-tól 28-ig tartanak az intézben (VIII. Népszínház u. 8.) vidékiek a tandíj beküldése mellett levélbe is beiratkozhatnak.

Irodalom.

— **A szónoklás legnagyobb mestere.** A szónoklat minden szabad népnél virágzik. Az angolok, a francia forradalom, a magyar társadalmi átváltozás korszakai kitűnő szónokokkal díszeskednek. De van egyszónok, kinek neve az újabb kor legnagyobb szónokaira szállt dícsőségképen, a legnagyobb magasztalásul. Az ókor szónokának neve ez, a legszabadabb föld fiáé, Helas szülötte: Demosthenes. Beszédeiből semmi sem maradt ránk, csak hatásuk nagyságával mérhetjük művészetének erejét. Demosthenes ékesszólásának varázsával megfordította Hellas rendjét. De a szónoklaton kívül más valaminek hatalmát is hirdeti. Az erős akarat példaképe ő. S az akarat a legnagyobb erő, a legnagyobb hatalom. Dadogónak született s vállait mindig fölragatta. Le akarta győzni a természet és szokás hibáját, s volt rá eszköze: az erős akarat. Kavi-csot tett nyelve alá, szöveget vert a falba vállá fölé, s úgy kezdett beszélni. Később túlkiabálta a tengert. S a púpos dodogóból Görögország legnagyobb szónoka lett. Életét és munkásságát érdekesen rajzolja a Nagy Képes Világtörténet 36. füzeté. A tizenkét kötetes nagy munka szerkesztője Marczaly Henrik, egyet. tanár, a görögökről szóló kötet szerzője dr. Gyomlay Gyula akadémikus. Egy kötet ára díszes félbörkötésben 8 frt; füzeteként is kapható 30 kr-jával. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadóknál (Révai Testvérek, Irod. Int. Rt. Budapest, VIII, Üllői-ut 18.) s minden hazai könyvkereskedés útján.

Közgazdaság.

Budapesti gabonatözsde. (Reich Jenő és társa heti jelentése.) A külföldi piacokon az irányzat és az árak lanyhulás felé hajlanak, a spekuláció a majd mindenütt kedvező terméseredményre való tekintettel, az üzlettől tartozkodik. Nálunk a forgalom fokozódott az árak némileg emelkedtek. Buza iránti kereslet megélénkült a forgalom fokozódó terjedelmet öltött. Az irányzat tehát szilárd az árak 20-25 krral emelkedtek. Rozs-árakban nincs jelentékenyebb változás, minőség szerint 6 40-6 60 frt. Árpa jó keresletnek örvend. Jegyzéseink: 5. 75-6, 6.25 prima 6. 50 frtig. Zab 5 20-5. 50 frt. Tengeri 5-5, 20 frt.

— **Az olasz borbehozatal hanyatlása.** Olaszország hordóbor-kivitelének mennyisége az 1899. évi január-juni-us hónapjaiban 1,065.776 hektoliter volt, mely mennyiség az 1898. év ugyanazon hónapjaiban kivitt borral szemben 254.873 hektoliternyi csökkenést mutat. Az Olaszországból a monarchiába behozott hordóbor mennyisége az 1899. év január-juni-us hónapjaiban 576.334 hektolitert tett, 171.861 hektoliterrel kevesebbet, mint az 1898. év megfelelő hónapjaiban.

Köszönet nyilvánítás.

Fogadják mindazok szivéből eredő hálás köszönetünket, kik forrón szeretett jó férjem, illetve atyánk, Stern József elhunytá alkalmával a részvét jelevél, — mely különösen a temetés alkalmával oly megható módon nyilvánult — fájó szivűnkre jól eső vigaszt esepegtettek.

A gyászoló

Stern család.

Köszönet nyilvánítás

Fogadják mindazok e helyen szivből fakadó hálánkat, a kik bennünket mély fájdalomunkbar, az ért nagy gyászunk alkalmával, vigasztaló szavukkal enyhíteni kegyesek voltak.

Maulwurf család.

465

1899. vb.

Árverési hirdetmény.

Alulirott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX t.-cz. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szigetvári kir. járásbíró-ságnak 1899 V. 267/2 számú végzése következtében Dr. Fodor Sándor kecskeméti lakos ügyvéd által képviselt **Első alföldi coganagyár** részvénytársaság bej. cégéjé javára **Fischer Miksa** szigetvári lakos ellen 70 frt 05 kr. s jár. erejéig 1899. évi május hó 30-án fogatosított kielégítési végrehajtás útján felül és lefoglalt és 352 frt 50 krra becsült szobabeli butorok, borok és egyébekből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szigetvári kir. járásbíró-ság 1899. V. 267/2 számú végzése folytán 70 frt 05 kr. tőkekövetelés, annak 1899 évi január hó 1 napjától járó 5 0/0 kamatai és eddig összesen 30 frt 65 krrban bíróilag már megállapított költség erejéig alperes lakásán Szigetvárott leendő eszközlésére **1899. évi Szeptember hó 15-ik** napjának d. e 10 órája határidőül kitézetik és ahhozavenni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. LX. t.-cz. 107 és 108 §§. értelmében készpénz fizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is elfognak adatni.

Szigetvár, 1899. auguszt. hó 23 án

Boncz Lajos
kir. bir. végrehajtó.

Üzlet megnagyobbítás.

Van szerencsém tisztelettel értesíteni ugy a helybeli, valamint a vidéki nagyérdemű vásárló közönséget, miszerint alulirott Barcon, a **Baumann**-féle házban levő üzletemet a mindig nagyobbodó ismeretségeim kívánalmainak megfelelőleg

m e g n a g y o b b i t o t t a m

s abba az **ősz** és **téli-idény** alkalmával **uri- és női-divat-cikk**ekben, **női-confecti**okban, **szövöttár**uk és **belső-trikók**ban a legnagyobb választékot szereztem be. Hogy a n. é. közönség szives pártfogását továbbra is kiérdemeljem, főlcvem mindenkor, mint eddig is, a szolid, jutányos ár leend.

Vidéki megrendelések gyorsan és lelkiismeretesen eszközöltetnek.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve

maradtam kiváló tisztelettel

Blum Dezső

kereskedő.

2-3